

Bem rakpart 30. (Csalogány utca 1., Fő utca 49.) – lakóház

Az 1967-69 között épült lakóház a II. kerületben a Bem rakpart, Fő utca, Csalogány utca és Vitéz utca által határolt épülettömb déli lezáró eleme. Az épület három oldala szabadonálló, a negyedik oldal pedig a meglévő épületek tűzfalához csatlakozik.

A tömb északi felén Molnár Péter EGI székháza található, melyet 1967-68-ban építettek, ehhez a dunai oldalon csatlakozik egy lakóépület (Balogh István LAKÓTERV - 1970).

1980 - Bem rakpart, bal oldalt a Csalogány utca torkolata, augusztus 20-i víziparádé
Kép forrása: Fortepan / 15323, adományozó: MHSZ

Terveit Vedres György (Budapest, 1934 - Budapest, 1987) Ybl Miklós díjas építész készítette 1964-65-ben.

Vedres György 1958-ban végzett a Budapesti Műszaki Egyetemen, majd később a Budapesti Városépítési Tervező Vállalatnál dolgozott, közben 2 évet (1966-67) London Város Tanácsának tervezőirodájában is.

1960-tól docens a Budapesti Műszaki Egyetem Lakóépülettervezési Tanszékén, valamint több szakcikke is megjelent.

Munkássága során tervezett több modern üzletet, lakóházat és irodaházat is, egyik fő alkotása Budapest belvárosának részletes rendezési terve (1970-76).

Főbb munkái:

1962 – lakóház Várkert rakpart 11.

1969 – lakóház Bem rakpart 30.

1970 – Villamosenergiaipari Kutatóintézet, laboratóriumépület, XI. Gellérthegyi u. 17.

1986 – iroda és üzletház, V. Váci u. 16

Vedres György özvegye díjat alapított férje emlékére, melyet 2013 óta évente egy építész kaphat meg, és a Magyar Építőművészek Szövetsége Elnöksége ítéli oda.

A lakótömb 1967-69 között épült fel, generálkivitelezője a Középvételező vállalat volt. A vállalat jogelődje 1948-ban jött létre MÉMOSZ Építőipari Termelőszövetkezet Állami Vállalat néven, ez volt az első állami vállalat az építőiparban. Építésvezető Dózsa György, OTP lakóház

Kép forrása: Magyar Műemlékvédelem 1991-2001 (Országos Műemléki Felügyelőség Kiadványai 11. Budapest, 2002) - Clevené Harrach Erzsébet: A városrendezés és városkép alakulása Budapesten 1945-1975 között

A szomszédos épületekhez egyszerűen csatlakozik erőteljes tömegével és plasztikus homlokzatával. Az épület Duna-part és Fő utca felőli része vízszintes sávokkal dinamikusan kialakított, erős fény-árnyék kontraszt hatású. A Csalogány utca felül pedig teljesen plasztikus föltömegű. Erkélyei a földszint felett konzolosan előugróak.

Homlokzati felületeti világos és sötét tónusú kőburkolat adja. A világos burkolat anyaga haraszi keménymész-kő, ezzel borítottak a loggia födém-sávjai, a virágtartós mellvédek és a tetőterasz mellvédfala. A sötét tónus alapanyagát bolgár gloyenne adja a loggia elválasztófalaihoz és az épület hátsó szövetburkolatához a földszinttel együtt.

A szoba és a mennyezet síkja összefut és a négyszárnyú erkélyajtókkal biztosított a maximális fénybevezetés. A nyílászárók takaróelemei a külső felületen grafit-szürke, belül fehér színűek. A lakóház két nagy világítóudvarral rendelkezik, az egyik a lépcső és közlekedő tér, a másik a két nagyobb szélső lakás konyháinak szellőzését és világítását biztosítja.

Főbejárata a Bem rakpart felőli oldalon található, a Fő utca felől a házat és az üzleteket kiszolgáló mellékbejárat és szemét és salak kijárat kapott helyet.

A földszinten a lakókat kiszolgáló helyiségek (gyermekkoscsi tároló, szeméttároló, pincelejárati lépcső) mellett két üzlethelyiség található.

A lakóház összesen 72 lakást foglal magában, ezek közül szintenként a tömb két szélén levők 3 szobával és étkezővel ellátottak és 90 m² alapterületűek, 7 pedig 1 és fél szobás, 53 m² nagyságú.

A tömbnek pincéje is van, valamint a 8 emelet tetején közös tetőterasz található.

1971 - Csalogány utca, szemben a Fő utcai kereszteződés
Kép forrása: Fortepan 98078, adományozó: UVATERV

A földszinten működött a Rozmaring Termelőszövetkezet virágüzlete, valamint a Délbudai Vendéglátóipari Vállalat “Te meg én” nevű cukrászda-eszpresszója.

A Te meg én eszpresszó nyitásakor nagyon modernnek számított, berendezésében különbözött a klasszikus ötvenes évekbeli vendéglátó-helyektől. Kialakításában akkor az is egyedi volt, hogy a vendégek külön félig-meddig szeparált boxokban foglalhattak helyet, a presszóban többször tartottak időszakos fotókiállításokat.

A házban több külföldi, több híresség is lakott, például Laux József, az Omega dobosa és Adamis Anna az együttes szövegírója.

1978 - Bem rakpart, a Csalogány utca torkolatától, augusztus 20-i légi parádé
Kép forrása: Fortepan 15322, adományozó: MHSZ

Jelenleg a FŐTÁV, Fővárosi Vízművek, Díjbeszedő Holding, az FKF Zrt., DHK közös ügyfélszolgálatja működik itt és egy bútorüzlet.

1882-ben ezen a címen még két különálló ház volt.

A Csalogány utca 1. címen lakott többek között az 1910-es években Simonyi-Semadam Sándor (1864-1920) egykori miniszterelnök, ügyvéd, politikus.

A Bem rakpart 29-30 szám alatt 1912-től a baptista hitközségé volt, 1925-től a felekezet villaszerű kollégiuma működött itt. Az egy emeletes, pincével ellátott kollégiumot Popper Zsigmond és társai építették. Az épület a II. világháborúban a bombázások során megsemmisült, a telken hosszú évekig egy mély bekerített gödör volt.

1959 - Fő utca - Csalogány utca kereszteződése.

Kép forrása: Fortepan 102987/ Budapest Főváros Levéltára. Levéltári jelzet: HU_BFL_XV_19_c_11

1952- Batthyány tér és a Bem rakpart a Kossuth hídról nézve

Kép forrása: Fortepan 92007, adományozó: UVATERV

Felhasznált irodalom:

https://hu.wikipedia.org/wiki/Vedres_György utolsó elérés:2017.03.11.

http://mek.hu/?link=Vedres_Gyorgy_dij_2016 utolsó elérés:2017.03.11.

http://index.hu/gazdasag/magyar/2009/02/25/csodbe_ment_a_kozepuletepito/ utolsó elérés:2017.03.11.

Magyar Építőművészet, 1970, 4. Lakóépület üzletekkel, Bp II., Bem rakpart, Építész Vedres György (BVTV)10-14.;

Elek Lenke: Te+én - Budapest, 2015. (38. évfolyam)7. szám július

Budapesti Városvédő Egyesület, Adalékok a Víziváros történetéhez, 1991

Budapesti Czim- és Lakásjegyzék, 1912

Készítette: Szabó Ágnes